

การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียน
ตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก
ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม:
กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

The Development of an Administrative Model
for Students Qualities in Catholic Standard
by Participatory Action Research:
Case Study of Darasamutr School.

บาทหลวง นันทพล สุขสำราญ

* ปรัชญาดุฆฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร.ธนวิน ทองแพง

* อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Rev.Nantapon Suksamran

* Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Faculty of Education,
Burapha University.

Dr.Thanawin Thongpang

* Lecturer at Faculty of Education, Burapha University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 29 พฤษภาคม 2560

* ตอรับบทความ 14 มิถุนายน 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและสภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จากการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ระยะที่ 4 การตรวจสอบความเหมาะสมและการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ ด้วยการวิจัยกึ่งทดลอง และระยะที่ 5 การสรุปและรับรองรูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ผู้เข้าร่วมวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการแบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบบันทึกภาคสนาม แบบประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก และการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า:

1. รูปแบบการบริหารจัดการและสภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จากการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “อัตลักษณ์การศึกษาเด่น เป็นโรงเรียนมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มุ่งสัมฤทธิ์ผลแบบองค์รวม” โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อม และบรรยากาศการประกาศข่าวดีตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านชุมชนการศึกษา ความตระหนักรู้ในหน้าที่ของครูที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จากการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีจิตอาสา ด้านการให้อภัย และด้านการรู้รักภักดีมีธรรมชาติ มีดังนี้คือ โครงการครูเพื่อนร่วมทางชีวิตกับผู้เรียน โดยฝ่ายสำนักบริหารร่วมกับฝ่ายธุรการ การเงิน โครงการประสานความร่วมมือ โดยฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการร่วมกับฝ่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียน โครงการดาราดาวพิเศษ (รณรงค์รักษาความสะอาดและสิ่งแวดลอม) โดยฝ่ายบริการและกิจการนักเรียน กิจกรรมอาสาพัฒนา โดยฝ่ายอภิบาลและแพรธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรมโดยฝ่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียน กิจกรรมคุณธรรมนำชีวิต โดยฝ่ายอภิบาลและแพรธรรมร่วมกับฝ่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียน และกิจกรรมชุมชนคนดี ดาราสมุทร (สมุดบันทึกความสำเร็จ) โดยฝ่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนร่วมกับฝ่ายอภิบาลและแพรธรรม

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีจิตอาสา ด้านการให้อภัย และด้านการรู้รักภักดีมีธรรมชาติ มีตัวชี้วัดความสำเร็จของทุกโครงการรวม 25 ตัวชี้วัด การดำเนินงานบรรลุผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จ 21 ตัวชี้วัด การดำเนินงานได้ผลเท่ากับตัวชี้วัดความสำเร็จ 1 ตัวชี้วัด และการดำเนินงานได้ผลต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดตามตัวชี้วัดความสำเร็จ 3 ตัวชี้วัด ครูที่ได้เข้าร่วมโครงการครูเพื่อนร่วมทางชีวิตได้รับการพัฒนาความตระหนักรู้ในหน้าที่ของตนเองสู่การเป็นเพื่อนร่วม

ทางชีวิตกับผู้เรียนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าร่วมกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้าน ความรับผิดชอบ ด้านการมีจิตอาสา ด้านการให้อภัย และด้านการรู้รัก ธรรมชาติ ไปในทางที่ดีกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก

Abstract

The purposes of this research aim 1) To study the management styles and conditions in Catholic schools under the Diocese of Chanthaburi; 2) To develop a quality management model for learners align to standard of Catholic education in basic education; 3) To study the effect of the use of the management model on the quality of learners according to the educational standards of Catholic primary education. This study is divided into 5 phases. Phase 1 analyzing and synthesizing information. Phase 2 to create a quality management model for learners in accordance with Catholic Education Standards through participatory action research. Phase 3 to develop a Quality Management Model for Learners Based on Catholic Education Standards. Phase 4 examine the suitability and performance of the model with quasi-experimental research and Phase 5 conclusion and endorsement of quality management models for learners in accordance with Catholic Education Standards. The participants included 45 administrators, teachers, students, and parents. The instrument used in the research were the questionnaire on the management

model, a participatory note recording, field recording, quality assessment model for learners according to Catholic education standards, and qualitative and quantitative data analysis by descriptive statistics, ie mean and standard deviation. Qualitative analysis with content analysis

The research findings that:

1. Management Patterns and Conditions in Catholic Schools under the Diocese of Chanthaburi by the educational standards of Catholic education with the vision of “Outstanding educational identity is a Catholic school of Catholic Education” the overall and category separately reported that the result was at the highest level and ranked from highest to lowest. The first three rank were administrators, management and the learning environment and the atmosphere of evangelized. And the last rank were the education for community. For an awareness of teachers' duties in Catholic schools under the Diocese of Chanthaburi. According to the educational standards of Catholic education. The overall level was high level.

2. Quality management model for learners according to Catholic education standards. Responsibility The volunteer spirit Forgiveness And the nature of knowledge is the project is the teacher of life with the students by the Department of Administration together with the Department of Finance, the project coordinated by the curriculum management and academic work with the Department of moral ethics. The magic star project (Clean and Environmental

Campaign) by Student Services and Activities. Volunteer activities developed by pastoral and apostolic ministry. Ethics and moral education by the Department of moral ethics. Moral activities lead the life of the pastoral and apostolic ministry in collaboration with the ethics and moral education department. And the Good Samaritan Sea Life Club. (Book of Good Deeds) by the Department of moral ethics together with the pastoral and apostolic department.

3. The effect of administrative model on quality of learners on Catholic education standards. The responsibility domain, the volunteer spirit domain, the forgiveness domain and the nature of caring domain were specified with all these 25 key point. 21 of these key points achieve the goal. 1 successful key point with the equally successful require and three successful key points were lower than expectation. Teachers who have participated in the project The teacher's role considered as the life partner of the students had developed their own self-awareness to be lifelong companions higher than the previous patterns usage. The Matthayom 4 students participating in the experimental group using the quality administrative model of learners according to the Catholic Education Standards have changed their behavior in term of the responsibility domain, the volunteer spirit domain, the forgiveness domain and the nature of caring domain in the better than before using the administration model to qualify learners according to Catholic education standards.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า ในสังคมและประเทศชาติ การศึกษากับสังคมจึงมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันอย่างแยกมิได้ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2555) ดังนั้น การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทั้งบุคคล สังคม และประเทศชาติ โรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาจึงเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในสังคม มีพันธกิจในการพัฒนาคน สู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนเอกชนคาทอลิกในประเทศไทย มีพันธกิจที่ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานปรัชญาการศึกษา ซึ่งบูรณาการความเชื่อ วัฒนธรรมและชีวิตให้กลมกลืนเข้าหากัน มีส่วนช่วยเหลือหลอมสมาชิกของพระศาสนจักรให้มีวิถีชีวิตที่มีความสมบูรณ์ ผ่องแผ้วทางศีลธรรม (สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, 2531, หน้า 143) นอกจากนี้ พระศาสนจักรพิจารณาเห็นว่า โรงเรียนคาทอลิกเป็นเครื่องมือพิเศษในการส่งเสริมให้การอบรมบ่มเพาะมนุษย์ทั้งครบพัฒนามนุษย์จากภายใน ปลดปล่อยเขาให้เป็นอิสระจากเงื่อนไขต่างๆ ที่กีดกันไม่ให้เขาบรรลุถึงความเป็นมนุษย์ทั้งครบ (สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, 2520, หน้า 35)

จากรายงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาคาทอลิกในการฝ่าวิกฤตการศึกษาของชาติของธาริณี โชติกเสถียร และณัฐพิมล ขนิษฐบุตร (2557) โดยสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย พบว่า โรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยควรพัฒนาต่อไปในเรื่องการขาดอัตลักษณ์กลาง หรือมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกที่เหมือนกันทั่วประเทศ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกในการรับรู้ของบุคคลภายนอก ไม่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ที่แท้จริง การถ่ายทอดพันธกิจหลักของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกจากบุคคลรุ่นเก่าไปสู่รุ่นใหม่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้องกับสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก (2520, หน้า 51) ที่กล่าวว่า บ่อยครั้งพื้นฐานที่ขาดไปของบุคลากรคาทอลิกที่ทำงานในโรงเรียนก็คือ การตระหนักรู้ถึงอัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกอย่างชัดเจนและความกล้าหาญที่จะรับผลพวงจากการปฏิบัติตามอัตลักษณ์นั้นนอกจากนี้ ผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวยังพบว่า โรงเรียนคาทอลิกได้รับความท้าทายจาก ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การขาดมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านคุณธรรม จริยธรรม แสดงถึงอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกที่ชัดเจน ที่เห็นผลลัพธ์เป็นรูปธรรม ผู้ปกครองมุ่งเน้นไปที่การปลูกฝังความฉลาดทางสติปัญญา และการวัดผลทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษา

โรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตาม
 อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ของสุรินทร์
 จารย์อุปการะ (2556) ที่พบว่า การบริหาร
 จัดการตามนโยบาย การจัดการศึกษาคาทอลิก
 แบบมีส่วนร่วม ควรมีระบบการให้การศึกษา
 อบรมผู้เรียนทั้งภายในโรงเรียนและภายนอก
 โรงเรียน นอกจากนี้ ยังพบว่า การกำหนด
 หลักสูตรบนพื้นฐานคุณค่าพระวรสารควรมี
 การจัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมการพัฒนา
 ผู้เรียนทั้งด้านความรู้และคุณธรรมด้วยมิติ
 ของความเชื่อในศาสนา และควรให้มีการ
 กำหนดเป้าหมาย การจัดการศึกษาที่สอดคล้อง
 กับวัตถุประสงค์ ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก
 และนโยบายของสภาประมุขบาทหลวงโรมัน
 คาทอลิกแห่งประเทศไทย

จากสภาพดังกล่าว และด้วยเจตนารมณ์
 อันหนักแน่นของฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑล
 จันทบุรีที่ต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตาม
 หลักปรัชญาการศึกษาคาทอลิก จึงได้กำหนด
 มาตรฐานการศึกษาคาทอลิกระดับการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน เป็นการดำเนินการตามนโยบาย
 อันเกิดจากการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ด้าน
 การจัดการศึกษา ที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์
 มาตรฐานการศึกษาคาทอลิกกลุ่มโรงเรียน
 คาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี (รสจ.)
 ปีการศึกษา 2557-2561 โดยคณะกรรมการ
 สภาสงฆ์ และคณะกรรมการบริหารสังฆมณฑล
 จันทบุรี มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการจัดการ

ศึกษาภายใต้วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้คือ “อัตลักษณ์
 การศึกษาเด่น เป็นโรงเรียนมาตรฐานการ
 ศึกษาคาทอลิกมุ่งสัมฤทธิ์ผลแบบองค์รวม”
 (ฝ่ายการศึกษาอบรม, 2557)

โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ได้บริหาร
 จัดการตามวิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าวมา
 เป็นเวลา 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2557-
 2558) พบข้อมูลจากรายงานประเมินคุณภาพ
 ภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557 และ
 2558 สอดคล้องกัน สามารถสรุปได้ว่าโรงเรียน
 ควรจัดกิจกรรมเพื่อยกระดับความสามารถใน
 การพัฒนานักเรียนให้มีความกล้าแสดงออก
 ด้านสังคมให้มากขึ้นอย่างเหมาะสมกับวัย โดย
 มีวินัย มีความรับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งสอนของ
 พ่อ แม่ ครู อาจารย์ มีความซื่อสัตย์ สุจริต
 ช่วยเหลือ แบ่งปัน เล่น และทำงานร่วมกับ
 ผู้อื่นได้ ประพฤติตนตามวัฒนธรรมและศาสนา
 ที่ตนนับถือ (โรงเรียน ดาราสมุทร ศรีราชา,
 2557, หน้า 234-255) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยัง
 ได้ทำการสัมภาษณ์ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
 ส่งเสริมอัตลักษณ์ผู้เรียน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยว
 กับสภาพการดำเนินงานและสภาพปัญหาพบ
 ว่า ในการดำเนินการสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียน
 โรงเรียนมีการบริหารจัดการตามนโยบายการ
 จัดการศึกษาคาทอลิกแบบมีส่วนร่วม มีการ
 กำหนดหลักสูตรบนพื้นฐานคุณค่าพระวรสาร
 มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
 คุณค่าพระวรสาร มีการจัดกิจกรรมจิตอาสา

การพัฒนาารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก

ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

ส่งเสริมให้นักเรียนทำประโยชน์เพื่อสังคม ส่วนสภาพปัญหาที่ทำให้นักเรียนโรงเรียน ดาราสมุทรยังไม่สามารถบรรลุถึงการมีคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มีสาเหตุสำคัญดังนี้คือ 1) ผู้เรียนได้รับการ ศึกษาอบรมตามแนวทางที่เป็นเอกลักษณ์ แต่ยังไม่สามารถบูรณาการสู่การปฏิบัติจน กลายเป็นนิสัยและคุณลักษณะแห่งตน (อัตลักษณ์) โดยเริ่มต้นตั้งแต่การส่งเสริม ความตระหนักในความสำคัญของการเป็นคน ที่มีเมตตา ให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกตัญญู มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา รู้จักปรับใช้ผู้อื่น รู้จักรักษาสิ่งแวดล้อม 2) แม้จะมีการบูรณา การคุณค่าพระวรสารเรื่องความรักในแผน การสอนแล้ว แต่ครูผู้ถ่ายทอดยังไม่สามารถ นำผู้เรียนให้เข้าถึงสาระสำคัญของคุณค่า ดังกล่าว 3) ครูผู้สอนยังไม่สามารถสร้างแรง บันดาลใจให้ผู้เรียนอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นเพราะ ครูผู้สอนเองก็ยังขาดซึ่งแรงบันดาลใจด้วย เช่นเดียวกันจึงไม่สามารถส่งต่อนักเรียนให้เกิด แรงบันดาลใจ ทำให้ขาดซึ่งการวางแผนในชีวิต ชีวิตยังไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน (เดือน ตรียะ พานิชกุล และคณะ, สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2558)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่มาของงานวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัญหาสู่ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการใน

โรงเรียน สู่การมีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาคาทอลิก มาตรฐานที่ 4 ที่ว่า ผู้เรียน มีคุณลักษณะนิสัยตามคุณค่าพระวรสาร “ด้าน การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม” โดย งานศึกษาวิจัยนี้เลือกศึกษา 4 ตำบลซึ่ง ได้แก่ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา รู้จักให้อภัย และรักษัธรรมชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการ และสภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัด สังฆมณฑลจันทบุรี จากการจัดการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาคาทอลิก
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ สู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา คาทอลิก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการ บริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาคาทอลิกด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบ มีส่วนร่วม แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังต่อไปนี้คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลเบื้องต้นและการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจ

ทำการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาคาทอลิก การพัฒนาอัตลักษณ์ผู้เรียนและมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจในระยณะนี้คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบ การบริหารจัดการและสภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ด้านการบริหารจัดการ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านผู้เรียน ด้านชุมชนการศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการประกาศข่าวดี และแบบสอบถามเกี่ยวกับการตระหนักรู้ในหน้าที่ (Self-Awareness) ของครู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) 5 ระดับตามแบบของ Likert (Likert's rating scale) ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง .80-1.00 คัดเลือก ข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า .8 ตามเกณฑ์การพิจารณาที่ได้กำหนดไว้ ทำการแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูล จำนวน 101 ข้อ จากนั้น

ทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (α -Cronbach's alpha coefficient) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาที่มีค่ามากกว่า .80 ขึ้นไป และหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ใช้เกณฑ์การพิจารณาที่มีค่ามากกว่า .20 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97 ซึ่งมากกว่า .80 และได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .78 ซึ่งมากกว่า .20 ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ จึงได้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองจากกลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี รวมทั้งสิ้น 33,449 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 457 คน ทำการวิเคราะห์ (Analysis) ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์ข้อมูล (Content analysis) จำแนกและจัดกลุ่มตามกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู กลุ่มนักเรียน และกลุ่มผู้ปกครอง

การพัฒนาารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก

ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

(Category or Typological Analysis) จากนั้นนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลสำคัญในการสร้างรูปแบบในระยาะที่ 2 ของการศึกษาวิจัยต่อไป

ระยาะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา สังกัดกลุ่มโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีการเตรียมการก่อนเข้าสู่พื้นที่ที่ศึกษา โดยการเตรียมตัวผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จากผู้แทนผู้บริหาร 10 คน ผู้แทนครู 10 คน ผู้แทนนักเรียน 10 คน และผู้แทนผู้ปกครอง 15 คน รวม 45 คน ทำการสร้างทีมผู้วิจัยด้วยการทำความเข้าใจเชิงเนื้อหาและเชิงเทคนิค จากนั้นจึงทำการวางแผน (Planning) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) อาศัยเทคนิคกระบวนการกลุ่มแบบพลังสร้างสรรค์ (A-I-C) ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation) ขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence) และขั้นตอนการสร้างแนวปฏิบัติ (Control)

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในระยาะนี้คือ แบบบันทึกภาคสนาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล (Content analysis) จำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลตามกลุ่มผู้วิจัย นำผลที่ได้มาสร้างเป็นรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียน

ระยาะที่ 3 การพัฒนาารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก โดยการนำสารสนเทศทุกขั้นตอนของการวิจัยในระยาะที่ 2 มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) ออกมาเป็นรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนคาทอลิกอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันได้ จากนั้นจึงส่งรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาคาทอลิกจำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

ระยาะที่ 4 การตรวจสอบความเหมาะสมและการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกด้วยการวิจัยกึ่งทดลอง ทำการตรวจสอบความเหมาะสม โดยการนำรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในระยาะที่ 3 มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1, 4/2, 4/5 และ 4/6 โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ประจำปีการศึกษา 2559 เป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน โดยการบูรณาการงาน โครงการและกิจกรรมในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน กำหนดให้มีการ

สังเกตผล การสะท้อนผล จากนั้นจึงทำการวางแผนใหม่ การปฏิบัติใหม่ การสังเกตผลใหม่ และการสะท้อนผลใหม่ เข้าสู่วงจรวิจัยจนกว่าจะได้รูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกที่มีประสิทธิภาพ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขณะนี้คือ แบบประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยตัวบ่งชี้คุณภาพตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก (Catholic standard school) และแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ระยะที่ 5 การสรุปและรับรองรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เมื่อได้ดำเนินการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกจนพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพตามตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานแล้ว ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาคาทอลิกจำนวน 5 คน และผู้ร่วมวิจัย ทำการวิพากษ์และรับรองรูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกร่วมกัน

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. รูปแบบการบริหารจัดการและสภาพที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จากการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “อัตลักษณ์การศึกษาเด่น เป็นโรงเรียนมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มุ่งสัมฤทธิ์ผลแบบองค์รวม” โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านผู้บริหารด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการประกาศข่าวดี ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านชุมชนการศึกษา

ความตระหนักรู้ในหน้าที่ของครูที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จากการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “อัตลักษณ์การศึกษาเด่น เป็นโรงเรียนมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มุ่งสัมฤทธิ์ผลแบบองค์รวม” โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือครูลงมือทำงานด้วยความตั้งใจและกระตือรือร้นอย่างเต็มความสามารถ ครูมี

การพัฒนา รูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก
ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามคุณค่าพระวรสาร และครูมีความรัก เมตตา เอาใจใส่ เอื้ออาทร ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนทุกคนอย่างใกล้ชิด ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูวิเคราะห์คุณลักษณะนิสัยผู้เรียนตามคุณค่าพระวรสารเป็นรายบุคคล

2. รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีจิตอาสา ด้านการให้อภัย และด้านการรู้จักธรรมชาติ สามารถบูรณาการกับโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ได้ดังนี้คือ

2.1 ฝ่ายสำนักบริหารร่วมกับฝ่ายธุรการ การเงิน จัดโครงการครูเพื่อนร่วมทางชีวิตกับผู้เรียน มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูสู่การเป็นเพื่อนร่วมทางชีวิตกับผู้เรียน พัฒนาความตระหนักรู้ในหน้าที่ของครูแต่ละคน การจัดกิจกรรมฟื้นฟูจิตใจครูและบุคลากร มีการพัฒนางานพัฒนาบุคลากร ที่เน้นการพัฒนาตนจากภายใน อาศัยกระบวนการอบรมตนเอง และการพัฒนาระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นประโยชน์

2.2 ฝ่ายบริหารหลักสูตรและงานวิชาการร่วมกับฝ่ายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียน จัดโครงการประสานความร่วมมือกันเป็นชุมชนการศึกษา มีการจัดการประชุมร่วม

ระหว่างผู้ปกครองและ ครูประจำชั้น บูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมผู้ปกครองพบครูประจำชั้น การพัฒนาระบบสื่อสารสองทางระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้น และการพัฒนาระบบการจัดการผู้ปกครองเครือข่าย

2.3 ฝ่ายบริการและกิจการนักเรียน จัดโครงการดาราดาวพิเศษ มีการจัดทำโปสเตอร์ดาราดาวพิเศษ การทำเวรรักษาความสะอาดในห้องเรียน การรณรงค์ลดขยะต้นทาง การแบ่งพื้นที่รับผิดชอบความสะอาดในบริเวณโรงเรียน การร่วมด้วยช่วยกันประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ การรณรงค์แยกขยะ การจัดเก็บและการจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ การทำโฮมรูมของครูประจำชั้น การอบรมหน้าเสาธง และการรณรงค์ผ่านเสียงตามสาย

2.4 ฝ่ายอภิบาลและแพรธรรม จัดกิจกรรมอาสาพัฒนา การเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สนใจ มีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาของห้องเรียนและของทางโรงเรียน การจัดกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชนและสังคม การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา ร่วมกับองค์กรต่างๆ ของสังคมชนบท การทำโฮมรูมของครูประจำชั้น การอบรมระดับชั้น และการอบรมหน้าเสาธง

2.5 ฝ่ายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียน จัดโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม โดยการส่งเสริมคุณค่าชีวิต มีการรณรงค์วัฒนธรรมองค์กรและค่านิยมที่ดี การทำโฮมรูม

ของครูประจำชั้น การอบรมหน้าเสาธง การอบรมระดับชั้น และการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา

2.6 ฝ่ายอภิบาลและแพร่ธรรมร่วมกับฝ่ายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียน จัดกิจกรรมคุณธรรมนำชีวิต การจัดค่ายคุณธรรมนำชีวิต การอบรมหน้าเสาธง การทำโฮมรูมของครูประจำชั้น การอบรมระดับชั้น วันคุณธรรมนำชีวิต การส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมประจำใจ การจัดงานวันเยาวชนและครูผู้ทรงคุณค่า การพัฒนานักเรียนแกนนำ การติดตามพฤติกรรมนักเรียนและงานกีฬา

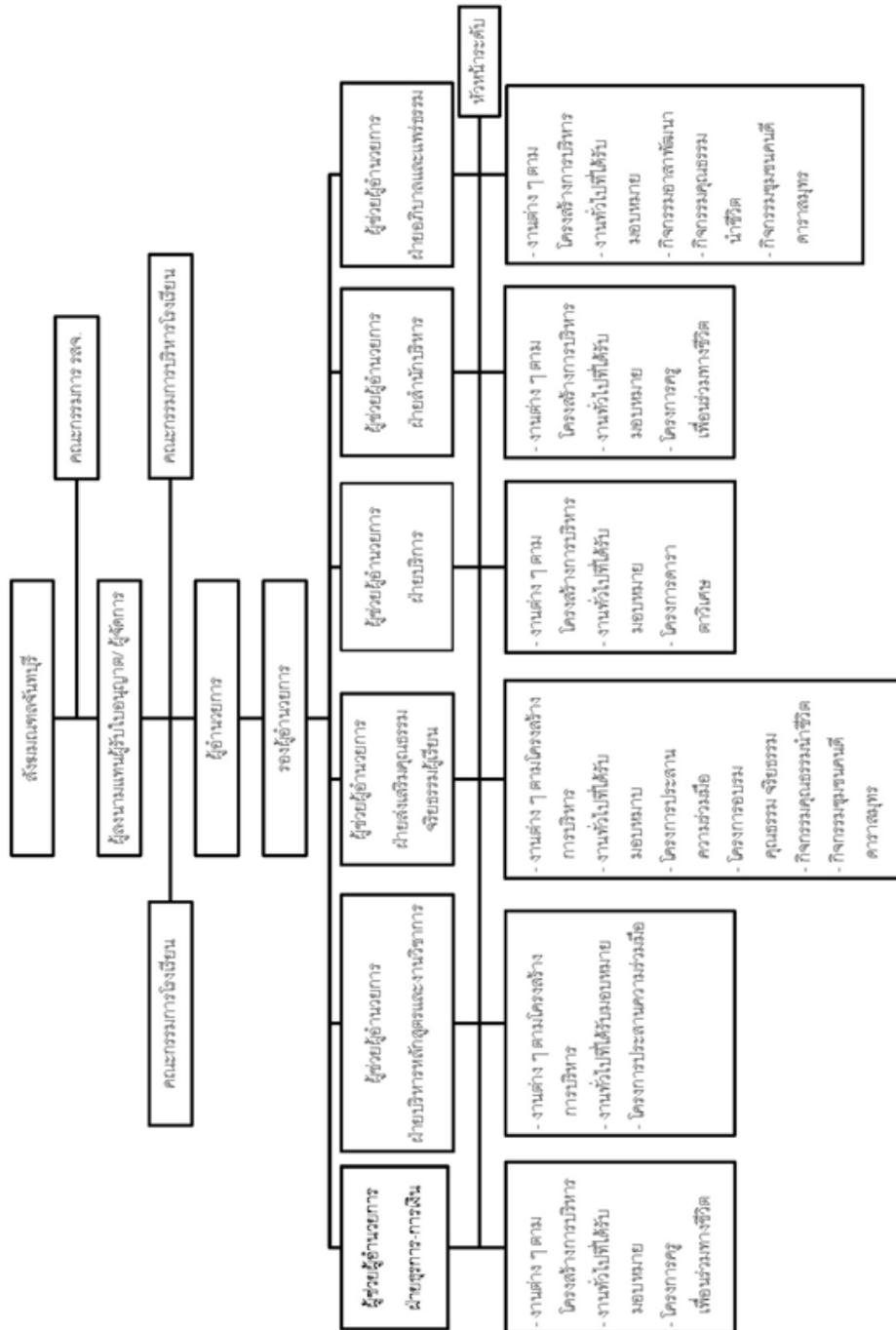
2.7 ฝ่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนร่วมกับฝ่ายอภิบาลและแพร่ธรรม จัดกิจกรรมชุมชน คนดีดาราสมูท การอบรมหน้าเสาธง การทำโฮมรูมของครูประจำชั้น การอบรมระดับชั้น การทำบันทึกความดี ครูประจำชั้นเป็นเพื่อนร่วมทางชีวิตกับผู้เรียน การอบรมคริสตศาสนธรรมหรือการอบรมธรรมะ การร่วมกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้คุณภาพผู้เรียนของผู้ปกครอง การส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียน และการร่วมกำกับ ติดตาม ประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียน

3. หลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา คาทอลิก ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมี

จิตอาสา ด้านการให้อภัย และด้านการรู้รักษ์ธรรมชาติ มีตัวชี้วัดความสำเร็จ ของทุกโครงการรวม 25 ตัวชี้วัด การดำเนินงานบรรลุผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จ 21ตัวชี้วัด การดำเนินงานได้ผลเท่ากับตัวชี้วัดความสำเร็จ 1 ตัวชี้วัด และการดำเนินงานได้ผลต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดตามตัวชี้วัดความสำเร็จ 3 ตัวชี้วัด

ครูที่ได้เข้าร่วมโครงการครูเพื่อนร่วมทางชีวิตได้รับการพัฒนาความตระหนักรู้ในหน้าที่ของตนเอง สู่การเป็นเพื่อนร่วมทางชีวิตกับผู้เรียน มีพฤติกรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานการมีคุณธรรม จริยธรรมสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าร่วมกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีจิตอาสา ด้านการให้อภัย และด้านการรู้รักษ์ธรรมชาติ ไปในทางที่ดีกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก

การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก
 ด้วยการจัดเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

รูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก

อภิปรายผล

1. รูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกที่ได้พัฒนาขึ้นอาศัยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีจุดเด่นอยู่ที่การผสมผสานระเบียบวิธีการวิจัยหลักกับวิธีการวิจัยอื่นๆ เช่น การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยกึ่งทดลอง รวมทั้งเทคนิควิธีการทางการวิจัยอื่นๆ มาช่วยเติมเต็มแบบแผนการวิจัยหลักคือระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานสำคัญสร้างเป็นกรอบแนวคิด ข้อคำถาม เทคนิคกระบวนการกลุ่มแบบพลังสร้างสรรค์ (A-I-C) เป็นเครื่องมือสำคัญในการสนทนากลุ่มประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญคือ 1) การสร้างความรู้ (Appreciation) จากการสำรวจสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ปรารถนาในอนาคตในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence) จากการกำหนดงาน โครงการ กิจกรรมและการกำหนดความสำคัญของยุทธศาสตร์ และ 3) การสร้างแนวปฏิบัติ (Control) การกำหนดโครงการวัตถุประสงค์หลัก ผลที่ได้รับ ซึ่งเป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสนทนาได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนข้อมูลข่าวสาร ทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหา

ข้อจำกัดและ ความต้องการ เกิดการระดมพลังสมองเพื่อแก้ปัญหาในเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ James, Margaret and Alan (2008, p.10) ที่กล่าวว่า กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอาศัยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ความสำเร็จของการแก้ปัญหาโดยอาศัย พลังกลุ่ม เช่นเดียวกับที่นิตยา เงินประเสริฐศรี (2544, หน้า 61-62) ที่ได้กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการเดินทางไปสู่การพัฒนา โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่เป็นอยู่ไปสู่สิ่งที่สามารถเป็นไปได้ โดยหัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่กระบวนการวิจัยซึ่งใช้แนวทางความร่วมมือ (Collaborative approach) ระหว่างนักวิจัยกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

2. ปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอยู่ที่การที่ผู้ร่วมวิจัยทุกคนให้ความร่วมมืออย่างดีและมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในทุกขั้นตอนของการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้ร่วมวิจัยได้รับการเตรียมตัวทั้งด้านความเข้าใจเชิงเนื้อหา ได้แก่ การเสริมพลังความรู้ความเข้าใจถึงความ

สำคัญและความเป็นมาของการทำวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยทราบถึง ธรรมชาติและกระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มแรก ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และสภาพการ ดำเนินงาน สภาพปัญหาโดยทั่วไป และสภาพ ปัญหาของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตาม มาตรฐานการศึกษาคาทอลิก จากการสำรวจ ข้อมูลในระยะที่ 1 และความเข้าใจเชิงเทคนิค ได้แก่ ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบ มีส่วนร่วม เทคนิค A-I-C (Appreciation-In- fluence-Control) เทคนิคการระดมพลังสมอง เทคนิคการวางแผนปฏิบัติการ เทคนิคการนำ แผนสู่การปฏิบัติเทคนิคการสังเกตผลการ ปฏิบัติงาน เทคนิคการสะท้อนผลการปฏิบัติ งาน เทคนิคการบันทึกภาคสนาม และอื่นๆ สอดคล้องกับที่วีโรจน์ สารรัตนะ (2556, หน้า 191) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเตรียม ผู้ร่วมวิจัยไว้ว่า ผู้วิจัยควรต้องมีการเสริมพลัง ด้านความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับ ระเบียบวิธีที่ใช้และเกี่ยวกับแนวคิดเชิงเทคนิค ที่จะทำให้การดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ใน ระยะต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลของความสำเร็จและการ เปลี่ยนแปลงมาจากการที่ผู้ร่วมวิจัยทุกคนใช้ พลังทางความคิด ความผูกพันในงาน ดังเช่นที่ วรณดี สุทธินรากร (2556, หน้า 313-314)

ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นงานที่เน้นเรื่องคุณค่าของกลุ่มบุคคล สังคมและเป็นงานที่สร้างพลังในการขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความผูกพันในงาน ที่แท้จริงเกิดขึ้นท่ามกลางกระบวนการวิจัยที่ ขับเคลื่อนโดยสมาชิกผู้มีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาคาทอลิก ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ คือ

1. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า การเปิดโอกาสให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนขององค์กร เข้ามา มีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตลอด กระบวนการตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพที่เป็น จริง วิเคราะห์สภาพที่ปรารถนาในอนาคต การ ร่วมกันวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตผล และการสะท้อนผล เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาผู้ปกครองของนักเรียนเข้ามา มีส่วนร่วมด้วยความรู้ความเข้าใจตลอด กระบวนการของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร จัดการโรงเรียนคาทอลิกด้วยวิสัยทัศน์การ

จัดการศึกษาคาทอลิกที่ว่า “อัตลักษณ์การศึกษาเด่นเป็นโรงเรียนมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก มุ่งสัมฤทธิ์ผลแบบองค์รวม” โดยการระบุดึงพันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกที่เด่นชัด ดังนั้นโรงเรียนคาทอลิกควรนำวิสัยทัศน์ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการตามบริบทและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อไป

1.3 คุณลักษณะนิสัยตามอัตลักษณ์ผู้เรียนโรงเรียนคาทอลิกเป็นเป้าหมายสูงสุดของการบริหารจัดการในโรงเรียนคาทอลิก ผู้บริหารและครูในโรงเรียนคาทอลิกจึงควรวางแผนปฏิบัติการประจำปีด้วยการยึดวิสัยทัศน์พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ดังกล่าวด้วยรูปแบบ วิธีการและเทคนิคการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สร้างสรรค์ หลากหลาย ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

2.1 รูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิกที่ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น เป็นรูปแบบที่แสดงออกในรูปของงาน โครงการและกิจกรรม

ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรับผิดชอบ การมีจิตอาสา การรู้จักให้อภัยและการรู้จักชัธธรรมชาติ ฉะนั้น ในการนำไปใช้ควรประยุกต์ให้ตรงกับบริบท สภาพแวดล้อม และตรงกับความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในด้านอื่นๆ ตามที่มุ่งหวังต่อไป

2.2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก ผู้บริหารจึงควรศึกษาและวางแผนงานอย่างชัดเจน และครอบคลุมในการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมนำผู้เรียนไปสู่คุณภาพ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนามิติอื่นๆ ที่จำเป็นต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป การบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทรศรีราชา ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จึงควรมีการนำแบบจำลองรูปแบบฯ ไปพัฒนาต่อในโรงเรียนอื่นๆ ที่มีขนาดแตกต่างกัน

การพัฒนาารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาคาทอลิก
ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

บรรณานุกรม

- เดือน ตริยะพานิชกุล และคณะ. (2558, 28 ตุลาคม). ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม. สัมภาษณ์.
- ธารินี โชติกเสถียร และณัฐพิมล ขนิษฐบุตร. (2557). การจัดการศึกษาคาทอลิกในการฝ่าวิกฤติ
การศึกษาของชาติ. ใน เดชา อารณรัตน์ (บรรณาธิการ), รายงานการวิจัยการจัดการ
ศึกษาคาทอลิก ในการฝ่าวิกฤติการศึกษาของชาติ (หน้า 54-58). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
อัสสัมชัญ.
- นิตยา เงินประเสริฐศรี. (2544). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
- ฝ่ายการศึกษาอบรม. (2557). มาตรฐานการศึกษาคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ชลบุรี:
ฝ่ายการศึกษาอบรมสังฆมณฑลจันทบุรี.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2555). ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา. (2557). รายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาปีการศึกษา
2556-2557. ชลบุรี: ฝ่ายสำนักบริหาร.
- วรรณดี สุทธินรากร. (2556). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และกระบวนการทางสำนึก.
กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สนะต่อการศึกษาศตวรรษที่
21. กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธี.
- สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก. (2520). โรงเรียนคาทอลิก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก. (2531). มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สุรินทร์ จารย์อุปการะ. (2556). การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย ตาม
อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก. (ดุฆฎีนิพนธ์ปรัชญาดุฆฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- James, E. A., Milenkiewicz, T. M., and Bucknam, A. (2008). *Participatory Action
Research for Educational Leadership*. Thousand Oaks, CA: Sage. (P.7)